

05/2012

La confiança en les institucions estatals i europees, a prova

Un estudi conduït amb participació des de la Universitat Autònoma de Barcelona ha posat a prova la confiança que els ciutadans disposen en els polítics que els representen, tant a nivell estatal com europeu. Dins de cada país, els ciutadans que confien més en les institucions estatals també confien en el Parlament Europeu. Comparant entre països, en canvi, els ciutadans que viuen en llocs on les institucions estatals estan menys valorades, les institucions europees tendeixen a disposar de més confiança entre els ciutadans. A l'inrevés passa quan la confiança és bona respecte les institucions estatals, es tendeix a confiar menys en Europa.

El nostre sistema polític s'ha transformat profundament i s'ha fet més complex. La supersposició de múltiples nivells de govern (local, autonòmic, estatal i europeu en el nostre cas) és possiblement una de les característiques més rellevants de les democràcies europees. En aquest context, sembla evident que si volem estudiar les actituds dels ciutadans envers les institucions democràtiques i, singularment, fenòmens com la desafecció política, hem de tenir en compte aquesta estructura multinivell.

Quina relació hi ha entre la confiança en les institucions polítiques estatals i la confiança en la Unió Europea? Els ciutadans més escèptics amb les institucions dels seus estats ho seran també respecte a les institucions europees, o pel contrari es produeix un efecte de compensació que fa que, davant de la desconfiança en les institucions del propi estat, hom tendeixi a dipositar més esperances en les institucions de la UE?

Fins ara, la recerca no era concloent al respecte, i mentre alguns treballs apuntaven a una relació positiva (més confiança en el nivell estatal implica també més confiança en el nivell europeu), d'altres havien identificat els efectes de compensació. En aquest treball analitzem aquesta qüestió amb detall emprant enquestes realitzada en 22 estats membres i models estadístics per dades multinivell, i trobem que els dos arguments, tot i que aparentment contradictoris, són certs però operen a nivells diferents.

D'una banda, trobem que els ciutadans mostren, individualment, un patró congruent en la seva confiança o desconfiança política: aquells ciutadans que confien més en les institucions estatals també ho faran més en les europees. Això es deu a dos factors: d'una banda, la tendència a confiar en les institucions és una orientació general que s'aplica a totes les situacions, i d'altra, hi ha un efecte de contaminació entre nivells de govern. Sabem que els ciutadans tenen poca informació sobre el funcionament real de les institucions de la UE i, en molts casos, deriven la seva opinió a partir del que saben de les institucions del seu estat.

Tanmateix, a nivell de país la relació és la inversa: el fet de viure en un país amb institucions que tenen, en general, una bona reputació entre els seus ciutadans i que funcionen bé (en termes de transparència, bon govern i eficiència) té efectes negatius sobre la confiança individual en el Parlament Europeu. Per contra, si vivim en països amb elevats nivells de corrupció i amb institucions mal valorades per la ciutadania, tendirem – en general – a dipositar més confiança en les institucions de la UE, ja que apareix un mecanisme de compensació que ens fa comparar el funcionament de tots dos nivells de govern.

Este sitio web usa cookies

El web de la Universitat Autònoma de Barcelona utiliza cookies propias y de terceros con fines técnicos y analíticos. Si desea más información, acceda a nuestra [política de cookies](#).

☒ **Permitir todas las cookies**
[Mostrar detalles](#)

Jordi Muñoz, Mariano Torcal and Eduard Bonet (2011) "Institutional trust and multilevel government in the European Union: Congruence or compensation?" *European Union Politics*, 12(4): 551-574

[View low-bandwidth version](#)

Este sitio web usa cookies

El web de la Universitat Autònoma de Barcelona utiliza cookies propias y de terceros con fines técnicos y analíticos. Si desea más información, acceda a nuestra [política de cookies](#).

✓ **Permitir todas las cookies**

Mostrar detalles